

VZLETNÝ RACEK

sociální družstvo

Výroční zpráva o činnosti
a hospodaření sociálního družstva
Vzletný racek
v roce 2022

PRVNÍ ROK RACKA

ÚVOD

V devadesátých a nultých letech, v době našeho vyrůstání, nám rodiče často opakovali, že nový režim představuje „nejlepší z možných světů“. Máme svobodu, demokracii, volný trh. Někteří říkají: Díky, že můžem!

Dnes nás ale sužuje dokonce hned několik krizí najednou. Probíhá klimatická krize, extrémní projevy počasí jako sucho, bouře a povodně stály životy lidí a nenávratně ničí ekosystémy, což připravuje miliony lidí o jejich obživu a domovy. Závazky států, včetně České republiky, neodpovídají tempu, jakým je nutné globálně snižovat emise skleníkových plynů. Ani tak je státy nejsou schopné dodržovat. Mnoho lidí včetně nás není spokojeno s kvalitou zastupitelské demokracie, nevěří, že zvolení politici a političky zastupují naše zájmy. Pociťujeme prohlubování socioekonomických rozdílů a štěpení společnosti na základě názorových proudů. Existující problémy plynoucí z kapitalismu ještě prohloubila pandemie covidu 19. Není se co divit, když 10% nejbohatších obyvatel planety vlastní více než tři čtvrtiny celkového bohatství, od poloviny devadesátých let si pak dokonce nejbohatší procento přivlastnilo 38% veškerého nového bohatství.

V České republice pociťuje v posledních letech více a více lidí nedostupnost bydlení, obzvláště pak ve velkých městech. Ke krizi bydlení v posledních letech přispěl nejen neregulovaný nárůst nájemného, ale i energetická krize, kterou zapříčinila válka na Ukrajině. Plíživě přicházející ekonomická krize ovlivnila nejen trh s bydlením, výši nájemného či energií, ale i neuvěřitelný nárůst cen základních potravin a nezvyšující se příjmy pocítila většina společnosti.

Výčtem dalších skandálních faktů, které dokumentují dnešní nespravedlnost, vás už nechceme nudit. „Nejlepší možný svět“ stojí na vratkých základech a vyhlídka alespoň pro nás, běžné lidi, nejsou růžové. S tím se ale nechceme smířit. Proto jsme se daly dohromady a v březnu minulého roku jsme založily družstvo Vzletný racek. Chceme alespoň nějakou naději, že pohoda pro všechny je možná. V této výroční zprávě se dozvíte, co jsme pro to za poslední rok udělaly.

KDO JSME?

Náš kolektiv se skládá z různorodých lidí. Většinou nám je kolem 30 let, jsme původně z rozličných koutů republiky. Máme různé pracovní úvazky a profesní zaměření, od manuálně pracujících, přes pečující profese až po výzkum a občanskou sféru.

Díky zapojení v různých sociálních hnutích sdílíme hodnoty a společné zážitky i náročné situace. Proto si navzájem věříme. Na základě toho jsme se rozhodly založit sociální družstvo Vzletný racek.

CO DĚLÁME?

Snažíme se žít udržitelně a nerůstově, a proto například tvoříme permakulturní zahradu, pěstujeme houby, chováme zachráněné slepičky, DIY opravujeme a rekonstruujeme dům, snažíme se dům zaizolovat a využívat jednoduché udržitelné technologie, provozujeme komunitní cyklo dílnu.

Naším plánem je také vytvořit společně komunitní prostor, a proto chceme nabízet místo pro sousedská setkání, kolektivům pro jejich strategická plánování a semináře a chceme organizovat vzdělávací akce pro mládež.

Chceme také tvořit prostor pro kulturu, organizujeme čtenářský klub, promítání filmů a prostor pro zábavu.

V budoucnu bychom také rády založily energetické družstvo a lokální síť solidárních ekonomik.

Kromě toho je naše družstvo členem širších sítí, jako je síť solidárního bydlení Sdílené domy (<https://sdilenedomy.cz/>), mezinárodní síť pionýrských družstevních domů MOBA HOUSING SCE (<https://moba.coop/>) a sítě Kreativní.UK, což je kulturní a kreativní síť Usteckého kraje.

JAKÉ MÁME POSLÁNÍ?

ZA ČÍM SI DRUŽSTVO RACEK STOJÍ?

- soběstačnost v rámci lokálních sítí
- solidarita a sdílení
- otevřenost (lidem, myšlenkám, novým věcem)
- rovnost
- respekt k přírodě

PROČ JE DRUŽSTVO RACEK NEZBYTNÉ?

- nikdo jiný to za nás neudělá
- protože vytváří prostor pro alternativu k soukromému vlastnictví
- protože vytváří prostor pro vytváření společenské změny k lepšímu
- protože je příkladem pro další nové podobné projekty
- protože vytváří prostor pro důstojné bydlení

NA CO DRUŽSTVO RACEK CÍLÍ?

- fungující sousedství, kde se lidé znají, pomáhají si
- vytváření solidárně ekonomických vazeb
- funkční vztahy mezi sebou a s dalšími lidmi
- vzdělávání, a to i politické

JAK TO DRUŽSTVO RACEK DĚLÁ?

- chceme bydlet komunitně v družstevně vlastněném domě
- děláme věci svépomocí
- sdílíme věci, vědomosti, nemovitost
- společně se sousedstvím vytváříme komunitní zahradu a otevíráme dům lidem

STRUKTURA DRUŽSTVA

Jsme sociální družstvo Vzletný racek. Pro zvolení této právní formy jsme se inspirovaly u Sdílených domů a jako družstvo jsme koupily dům, vilu z roku 1898, která má v budoucnu sloužit jako kulturní a komunitní centrum a také na bydlení.

Od března roku 2022 se rozrostla členská základna družstva na 9 členů.

Předsedkyně našeho družstva je Marika Volfová, předsednictvo tvoří další dva členové Kamila Kovačiková a Mikuláš Černík.

Dům najdete na adrese Jiřího z Poděbrad 209/19, 405 02 Děčín - Letná.

CO SE STALO V MINULÉM ROCE?

První návštěva Vily Diana proběhla 3. 3. 2022, které se účastnila Marika, a následně jsme se 10. 4. 2022 šli na vilu podívat ve větší skupině, částečně už to byli i členky a členové budoucího družstva Vzletný racek. Na začátku května jsme podepsali smlouvu již jako sociální družstvo Vzletný racek a na začátku června už s klíči v ruce začalo naše dobrodružství.

ČERVENEC

V červenci proběhla velká otevírací party, kam přišlo mnoho našich kamarádek, kamarádů a podporovatelů. Účast byla skoro kolem sta lidí. Proběhla komentovaná prohlídka po domě pro návštěvníky včetně historického okénka a veřejný proslov pro obecnost. Také se pomocí sítotisku tiskla nová loga Racka na textil. Zahrál slavný djský label Vesmír a měl velký úspěch. Během července jsme začali s rekonstrukcí, odkrývaly se podlahy, které se brousily a olejovaly. Dále se škrábaly omítky a malovalo se.

SRPEN

V srpnu se pokračovalo v družstevním opravování celého domu. Snahou je většinu oprav dělat DIY, jednak aby se ušetřily peníze, ale také toho dá tímto způsobem leccos nového naučit. A postupně se místnost po místnosti připravuje k základnímu užívání. Od začátku s družstvem také spolupracovala architektka na procesu rekolaudace, tento proces nadále trvá.

Prořezávaly se stromy a zjišťovalo se, jak se postarat o krásné památné platany, které se nachází na zahradě. Také se moštovalo a následně dělal domácí cider.

ZÁŘÍ

V září se již začaly organizovat i kulturní akce, první byla v kavárně Café Prostoru, naší spřátelené kavárně v Podmoklech. Šlo o **promítání reportáže Voxpotu: Obnovitelný kontinent: Bude Evropa bezuhlíková?** Přišlo pár místních lidí z Děčína a po promítání proběhla zajímavá diskuze. 17. 9. proběhl v Děčíně **Týden pro klima**, v rámci kterého byli pozváni sousedi na naši zahradu a učili se, jak očkovat mycelium hlívy do dřeva, potom postavili malý komunitní kurník pro slepičky. Začalo se pracovat na projektu komunitní cyklodílny.

Byl uspořádán první **čtenářský klub**, kde předčítala Bernardeta Babáková, která až z Brna přijela číst ze své prvotiny *Sdílení polohy bylo ukončeno* (Dobry důvod, 2021). Bernardeta vyhrála v roce 2016 literární soutěž Brněnská sedmikráska, její básně můžete znát z Nedělních chviliek poezie.

Kolektiv družstva se zúčastnil akce **Zažít město jinak**, kde byl stánek a hrál se ping pong.

ŘÍJEN

Říjen začal otevřením komunitní cyklodílny, a tím došlo k propojení i s ostatní cyklistickou komunitou u nás, konkrétně s projekty Bike Kitchen Praha a Brno.

V říjnu proběhlo první strategické plánování, které bylo nakonec velmi praktické a řešil se hlavně plán na rekonstrukci domu a shánění financí.

Pak se u nás odehrál velký víkendový workshop Energie lidem!. V rámci kampaně Energie lidem! u nás uspořádaly kolektivy Fridays for Future, Limity jsme my a Reset další z řady workshopů o energetické chudobě a o tom, jak si lze svépomocí izolovat dům. Workshop byl úvodem do kampaně proti energetické chudobě a za čistou a dostupnou energii pro všechny. Účastníci se dozvěděli, co to je energetická chudoba, jaké má systémové příčiny, a jaká opatření nám pomůžou ji řešit.

V říjnu se také konala vzdělávací akce konaná neziskovou organizací NaZemi s názvem Generace Symbiocén, což je roční vzdělávací program pro lidi ve věku 17–23 let. Posláním organizace NaZemi je usilovat o zajištění spokojeného, důstojného a udržitelného života všech na Zemi skrze podporu spravedlivého rozdělení zdrojů a moci, vzájemného porozumění a rozvíjení představitivosti rozličných způsobů nahlížení na svět.

LISTOPAD

V listopadu proběhlo první veřejné promítání filmu Stadion s režisérem Tomášem Hlaváčkem.

Začali jsme se účastnit pravidelných Cohousing talks, což jsou setkání mezi jednotlivci, kteří bydlí v různých formách komunitního bydlení.

Cohousing Talks,
organizovaný Kmenem
v Braníku

PROSINEC

„Chtít, aby bylo lépe – to nikdy neusne.“ Ernst Bloch

V prosinci se uspořádalo druhé čtení, tentokrát s knihou esejí od Ernsta Blocha.

Jan Bierhanzl a Jakub Ort nás provedli myšlením německého filozofa Ernsta Blocha. Na podzim totiž vyšel první český výbor z Ernsta Blocha, německého marxisty, který se ve svém díle systematicky věnoval tématům naděje a utopie (v tak rozličných oblastech, jako je náboženství, politika a umění, včetně tzv. brakového). Na začátku proběhl úvod do myšlení Ernsta Blocha a pak až do noci probíhala diskuze o nevyčerpatelném tématu naděje.

V prosinci se družstevnice také společně vydaly na tradiční maškarní bál v klubu Biograffs, který pořádají lidé z čajového klubu Ve Vlnách. Tématem tohoto roku byly neživé věci, což nebylo lehké zpracovat, ale převlek kočky Maneki Neko vyhrál druhé místo.

V prosinci v Praze proběhlo setkání MOBA housing CSE, což je mezinárodní síť družstevních houseprojektů, které se nachází ve východní a jihovýchodní Evropě. Skrz síť je možné podporovat nově vznikající projekty a sdílet zdroje.

CO NÁS ČEKÁ V DALŠÍM ROCE? 2023 A 2024

Na začátku roku 2023 byla pořízena nová kamna, která, jak jsme v průběhu minulé zimy zjistily, jsou nezbytná pro větší komfort lidí, kteří na baráku tráví čas. K tomu bylo také potřeba nové vložky do komína, která byla vyměněna již v únoru.

Na zbytek roku 2023 a na příští rok máme samozřejmě mnoho plánů. Největším rekonstrukčním plánem a velkou výzvou je oprava střechy a její izolace. Tato rekonstrukce je plánována na jaro 2024 a proto již od tohoto jara probíhá kampaň na získání potřebných finančních zdrojů.

Co se týče kultury, plánuje se velká zahradní slavnost, která se uskuteční v červnu po slunovratu. A potom na podzim se družstvo znovu zapojí do akce Zažít Děčín jinak. Během roku se pokračuje v procesu rekolaudace, kdy budou možná nutné další malé stavební úpravy.

Kromě kultury proběhne také další návštěva Generace symbiocén a druhá akce pro mladé lidi s názvem Greens for teens.

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK

Rozvaha pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2022

(v celých tisících Kč)

AKTIVA		stav k prvnímu dni účetního období	stav k poslednímu dni účetního období
		1	2
A.	Dlouhodobý majetek celkem		6570
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem		6663
A.IV.	Oprávkový majetek celkem		93
B.	Krátkodobý majetek celkem		655
B.I.	Zásoby celkem		9
B.II.	Pohledávky celkem		48
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem		598
	Aktiva celkem		7224

PASIVA		stav k prvnímu dni účetního období	stav k poslednímu dni účetního období
		1	2
A.	Vlastní zdroje celkem		10
A.II.	Výsledek hospodaření celkem		10
B.	Cizí zdroje celkem		16
B.III.	Krátkodobé závazky celkem		16
	PASIVA CELKEM		26

Výkaz zisku a ztráty pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2022

(v celých tisících Kč)

Název položky		činnost hlavní	činnost hospodářská	celkem
		1	2	3
A.	Náklady	524		524
A.I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	431		431
A.VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	92		92
A.VIII.	Daň z příjmů	1		1
	Náklady celkem	524		524
B.	Výnosy	533		533
B.II.	Přijaté příspěvky	180		180
B.IV.	Ostatní výnosy	61		61
	Výnosy celkem	533		533
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	9		9
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	8		8

HLAVNÍ POŘÍZENÉ VĚCI

Nepřekonatelně největší investicí, kterou jsme jako družstvo realizovali, byla koupě vily Diana v Děčíně v Podmoklech. Tím také děkujeme všem lidem, kteří nám půjčili peníze v hodnotě poloviny pořizovací částky.

V průběhu celého roku byly průběžně pořizovány nezbytné věci na rekonstrukci, materiál na štukování, malování, broušení podlah ve většině pokojů.

PODĚKOVÁNÍ

Rádi bychom poděkovali kamarádům, kamarádkám, příbuzným a kolektivům, kteří nás finančně podpořili, bez nichž by náš projekt nebyl možný.

Dále kolektivům a jednotlivcům, kteří nás tento rok navštívili a pomohli nám s rekonstrukcí. Konkrétně kolektivu Limity jsme my, když nám pomohl zateplit okna. Kolektivům Bike Kitchen Praha a Bike kitchen Brno, které nám pomohly zprovoznit komunitní cyklo dílnu. Všem účinkujícím na kulturních akcích a mladým lidem z Generace symbiocén. Moc děkujeme také Café Prostoru, naší nejoblíbenější kavárně, za jejich vřelé přivítání a přijetí do Děčína, neutuchající podporu a sdílení jejich již neprodejných, přesto stále vynikajících jídel. Dále čajovně Ve Vlnách a jejich kolektivu za pomoc a pořádání skvělých kulturních akcí. A mnoha dalším lidem, kteří svou mírou přispěli tento rok vile Diana a kolektivu Vzletný racek. Nadaci Via děkujeme za finanční podporu pro realizaci komunitní zahrady.

JAK NÁM MŮŽETE POMOCI?

Můžete podpořit naši kampaň na Darujme:
<https://www.darujme.cz/projekt/1207693>

Pronajměte si prostor (více informací na druzstvoracek@gmail.com)

Přijedte na brigádu: pracovní brigády pořádáme skoro každý měsíc.

KONTAKT

adresa:

J. z Poděbrad 209/19, Letná, Děčín, Česká republika

fb:

<https://www.facebook.com/DruzstvoRacek>

instagram:

<https://www.instagram.com/druzstvoracek/>

email:

druzstvoracek@gmail.com

grafiku dělal dany (@danynikto)

fotky: Majda foto, archiv družstva Racek

SOCIÁLNÍ DRUŽSTVO

**co si kamarádi
myslí, že děláme**

**co si sousedi
myslí, že děláme**

**co si rodiče
myslí, že...cože?**

**co si společnost
myslí, že děláme**

**co si my
myslíme, že děláme**

**co doopravdy
děláme**

